

dete. Új szavakat is alkotott, amelyekből az erőnlét megmaradt és mindennapi szavunkká vált.

Tanári működését a rend kecskeméti iskolájában kezdte, majd Pest, Debrecen, Sátoraljaújhely és végül Kolozsvár következett. (Merza Gyula 83 éves korában hunyt el, 1943. december 17-én temették a kolozsvári Házsongárdi temetőben. Temetésén részt vettek a Piarista Főgimnázium 6. és 7. osztály tanulóit Uitz Mátyás és *Meskó Lajos* piarista tanárok vezetésével.)

A háború végén, 1944-ben decemberében egy kórházvonat lelkészeként Nyugat-Európába került. Kartotékos rendszerben gyűjtötte a magyar menekültek adatait, hogy így segítse a menekült családok egyesítését. 1947-ben a rend római központjába utazott, ahonnan az akkori generális, Tomek Vince az Egyesült Államokba küldte Gerencsér István és Rozsály Ferenc rendtársával egy új provincia megalapítására. New York állam Derby városában megalapították az első piarista rendházat, majd 1956-ban a pennsylvaniai Devonban alapítottak gimnáziumot. 1969-től ebben a rendházban élt egészen haláláig. Az Egyesült Államokban latint, spanyolt, történelmet tanított. Közben részt vett a pasztorációban is.

Az amerikai Katolikus Magyarok Vasárnapja hetilap munkatársa volt több évtizeden keresztül. Írói álnevei: Bujdosó Bálint, Kubinyi G. Lajos, Kubinyi Géza, Kubinyi M. Lajos.

A cikkek mellett verseket írt és fordított. Négy verseskötete jelent meg. Kétezer év keresztény írásából, himnuszaiból válogatott műfordításait Forrásvíz címmel gyűjtötte össze – ennek kiadása még nem történt meg. Az 1930-as évektől egészen haláláig gyűjtötte a magyar szavakat és idézeteket egy szinonimaszótár és idézetár összeállításához. A hatalmas anyag földolgozása és kiadása folyamatban van.

Élete kétharmadát emigrációban, angol nyelvi közegben töltötte, anélkül, hogy hazá látogathatott volna. Magyar nyelvi és kulturális gyökere azonban olyan erős volt, hogy egész életében abból táplálkozott. A legújabb magyar irodalmat az emigrációban is figyelemmel kísérte.

Meskó Lajos Géza piarista paptanár, nyelvész, költő. Az Egyesült Államok első piarista középiskolájának egyik alapítója 98 éves korában, Pennsylvania állam West Chester városában hunyt el 2008. október 4-én.

A gyászmisét a piarista rend amerikai provinciája október 8-án mutatja be Devonban.

Felsővályi Ákos

(*Magyar Kurír*)

Kedves gyerekek és kreatív felnőttek!

A Szentpéteri József Ötvös Iparművészeti Stúdió vár Titeket **viseletkészítő** műhelyébe, a XI. kerület Csiki-hegyek iskolába. Ahol megismerhetitek őseitek öltözeteit. Magyar és örmény viseleteket készítünk, foglalkozunk viselettörténettel, zsinórozással, dúcolással, batikolással, hímzéssel. Öltözetkiegészítés – mint például ötvös csattok, gombok, ékszerek készítése – az ötvös műhely segítségével.

Jelentkezés: *Horvát Ildikónál* 06 30 491 2866. Személyesen: Hétfőn 15-20h között az általános iskolában. (1118 Budapest, Csiki-hegyek utca 13-15.)

Borosnyay Klára stúdióvezető

(További felhívás a Füzetek februári számának 37. oldalán)

Az erdélyi örmény kereszténység

Előadás a Pázmányon

Február 28-án dr. Issekutz Sarolta előadást tartott (képünk) a Pázmány Péter Hittudományi Egyetem Ökumenikus Kör meghívására a Veres Pálné utcában „Az erdélyi örmény kereszténység” címmel. A több mint egyórás előadás – vetített képek háttérrel – megismertette a hallgatósággal az örménység történetét, az örmény írásbeliség és az örmény egyház kialakulását. Bemutatta az erdélyi örménység hányatott múltját, majd hazára találását Erdélyben, a polgáriásodásban betöltött szerepüket, végül az örmény katolikus hitük történetét, melyben a Mechitarista Rend segítségével jelentős szerepet játszott.

Országos Levéltár K szekció anyagából (3. rész)

Ásatás Szamosújvár főterén

1943. december 16. 15 óra 35 perc

Ha/Ma 1 Szamosújvár, december 16.

Szamosújvár főterének rendezési munkálatai rendjén az örmény katolikus nagytemplom előtti részen kis mélységben csontvázakat bolygatott meg az ásó. A csontvázak körül látható barna, elkorhadt fától eredő csikok koporsós temetkezésre vallottak. Miután az Erdélyi Nemzeti Múzeum Történelmi Tárát értesítették a leletekről, dr. Roska Márton egyetemi ny.r.tanár, igazgató szállott ki a helyszínre, hogy a feltárásokat vezesse. Ásatásai során hét koporsós temetkezési sír került elő. A tér burkolatának felszedése után Novák József tanársegéd újabb nyolc sirt tárt fel, illetőleg mért be. A sírok mellékletekben

roppant szegények voltak, de várostörténelmi szempontból annál érdekesebbek. Egy 1612 és egy 1616-beli II. Mátyás-féle ezüst dénár, egy rossz ezüstműből való hajkarika a fontosabb leletek egy-egy sírból, egy negyedik sírból pedig kisméretű vaskarikák kerültek elő a mell tájáról, amelyek ruhadarab összekapcsolására szolgálhattak. Az a körülmény, hogy a dénárokat voltak lyukasztva, mutatja, hogy sokáig hordhatták ékszer gyanánt vagy hajba fonva és így bizonyosra vehetjük, hogy ezek a sírok annak a fatemplomnak a cinterméhez tartoztak, amelyet az 1672-ben beköltözött örmények első püspöke, Verzereskul építtetett.

(*MTI*)